

A Slovenian Language
Newspaper — Dedicated
to the Cultural Progress
and Political Guidance of
Americans of Slovenian
Descent and Slovanes
Scattered around the Free
World—Through the Prin-
ciples of Christian Demo-
cracy.

slovenska DRŽAVA

For a Free Slovenia

KNJIZNICA DUŠANA ČERNETA - TRST

Letnik — Volume IV

CHICAGO, ILLINOIS, 20. APRILA, 1953

In Harmony with the
American Tradition of
Freedom and Independence,
The SLOVENSKA
DRŽAVA Champions the
Right of the Slovenian
People to their National
Unification In Their Own
Slovenian State.

Številka — Number 4

Brezuspešni boj za avtonomijo

Od 1. decembra 1918. pa do 1. 1935. se je slovenski narod po svojih zastopnikih brez uspeha boril za svojo samostojnost ali avtonomijo v monarhični Jugoslaviji. Že beseda avtonomija je boda Srbov v oči ter so nam očitali separatizem, republikanstvo in protidržavnost ob vsaki priliki. Vsa leta obstoja Jugoslavije so bili srbski politiki prepričanja, da more Jugoslavijo "skupaj držati" samo močan centralizem s srbsko nadvlado. Govoriti javno o treh državah v federaciji je bilo že protidržavno in je grozila ječa in preganjanje.

Slepi v svojem idealizmu smo Slovenci šli 1. 1918. v ozirom "pod" Jugoslavijo, misleč, da so na jugu prav tako iskreni, kakor smo mi, in da se bomo lepo po bratovsko pobotali o medsebojnih odnošajih. Vedno bolj jasno so v Sloveniji videli, da so bili z vidovdansko ustavo prevarani. Kadar je pogovor nanesel na politiko je večkrat škof Jeglič naglasil: "Prevarani smo bili prevrani!" Davki so vedno bolj pritisali na Slovenijo, v belgrajskih vladah so smatrali slovenske zastopnike za lutke, s katerimi se lahko poigravajo kot mačka z misi in vsake pol leta je bila vladna kriza.

Od 1. 1919. pa do 1925. je po finančni statistiki Slovenija plačala 768 milijonov 825 tisoč in 789 Dinarjev davka. V tem času je Srbija skupaj s Črno goro plačala samo 5 milijonov več. Pritisali so nas tako, da je z ozirom na število prebivalstva prišlo na enega Slovenca 84 Din. davkov letno, medtem ko je Srb plačeval letno le 47 Din. (Glej Slovenec 1926. št. 21.)

Nejevolja nad takim postopanjem se je zbudila posebno spomladi 1926. ob proračunski razpravi v Beogradu, ko so se davki za Slovenijo še zvišali. Ob tej priliki je Slovenec prinesel uvodni članek: "Ali je Slovenija Srbska kolonija?" in "Na kraju". Poročila o naravnosti strahovitih številkah, ki naj bi naložili že itak popolnoma izmučeni, pod težo davkov omagujoci Sloveniji nova težka bremena, so izvzvala po vsej slovenski javnosti in gospodarskih krogih pravo konsternacijo. Vsakdo občuti in si pravi: To je uničenje Slovenije. Finančna in gospodarska moč Slovenije je pri kraju in dalje tako res ne moremo več..." Minister Uzunovič je zagovarjal to davčno obremenitev, češ, Slovenija je bogata dežela, zato lahko plačuje." (Slovenec 1926. št. 22.)

Svoje razočaranje je Slovenec izjavil pod uvodnikom "...eomajni". "Nikola Pašić nam je te dni odkrito povedal, kako si zamišlja

to državo. Zanj je HSS samo razširjena Srbija, ki je za svoje na oltar velikih zaveznikov doprinesene žrtve dobila od letih nagrado v Avstro-Ogrski pripadajočih jugoslovanskih deželah. Iz te mentalitete dosledno sledi metoda, po kateri nas tretirajo naši oblastniki. Na njej je zgrajena vidovdanska ustava, ki so jo pustili slaviti s topovskimi salvami, godbo in razsvetljavo. Enakopravni na papirju in bratje, smo v pravem pomenu besede podložni centralizmu, ki nas ne zapostavlja samo politično, oziroma nam kakšne politične osebnosti sploh ne priznava, ampak tudi v gospodarskem oziru z nami drugače ravna kakor z drugimi, ki plačujejo trikrat manj davka nego mi, pa uživajo vse dobre od vladne mize, dočim se pri nas niti prebita

para ne investira." (Slovenec 1926, št. 42.)

Srbski centralizem je pozneje prešel v razne absolutizme in diktature in sploh niso prišli do kakega sporazuma o spremembni vidovdanske ustave. Srbi se enostavno niso mogli vživeti v kako federalno ureditev, ker bi s tem padli nazaj v malo srbsko državo in izgubili s tem dohodke iz slovenskih in hrvatskih kolonij.

Oni, ki danes še govorijo o kontinuiteti stare monarhične Jugoslavije in to celo v zvezi z neko federacijo so slepi in hote zapirajo oči pred realnostjo. Prehoda nazaj v staro stanje ni več. Da bi pa Srbi, to je sedanja generacija, ki je uživala vse dobre stare Velesrbije, se mogla vživeti v potrebo federalne državne ureditve vseh narodov stare Jugoslavije pa se nam zdi nemogoče. Zanje je potrebna še dolga šola.

Stanje v Sloveniji v začetku leta 1953

Dr. M. Krek je 5. oktobra 1950 v svojem listu "Slovenija" priobčil "Poziv iz zaslužene domovine. Poziv je bil njegova javna zavrnitev naše "Slovenske izjave" ter prizadevanj za samostojno slovensko državo. Vseboval je poleg drugega izjavo o današnjih političnih ciljih slovenskega naroda. Izjavo naj bi bili sprejeli "predstavniki slovenske katoliške politične organizacije iz treh slovenskih dežel" na tajnem sestanku 5. septembra istega leta. V njej pravijo, da "Slovenci zahtevamo združitev vsega slovenskega ozemlja v Zedinjeni Sloveniji, ki naj bo enakopravna državna entita v bodoči Jugoslaviji kot zvezni državi jugoslovanskih narodov."

Pisec tega sestavka je položaj v domovini že tedaj precej dobro poznal. Vedel je, da je povsem izključeno, da bi se spričo brezobzirnega nadzorstva titovske politične policije mogli sestajati zastopniki katere koli bivše, zlasti pa katoliške politične organizacije. Prav tako se mu je zdele neverjetno, da bi sedanjii politični cilji slovenskega ljudstva bil tisti, kakor trdi ta, dr. Kreku poslana izjava. (Pozneje je prišlo na dan, da so jo sestavili na Višarjih trije pristaši dr. Kreka, ki žive v Sloveniji izven domovine. Na sestanku torej ni bilo niti enega človeka iz Slovenije — op. ur.)

Poziv dr. Kreka me je vzpodbodel, da sem se začel živo zanimati za resnično politično in splošno stanje v Sloveniji. Hotel sem čim bolj stvarno in nepristransko dognati, kaj je resnica. Službeno mesto, ki ga imam tu v Evropi, mi omogoča, da skoraj vsak dan govorim z ljudmi, ki prihajajo iz Slovenije. Zadnji dve leti sem se posebno vrgel v to. Govoril sem

posebno mladina. Vzroki za to so: splošno prepričanje, da ne bi Slovenija nikoli trpela pod komunizmom, če bi ne bili Slovenci po prvi svetovni vojni bili prisiljeni v Jugoslavijo; strahotni in vedno hujši politični ter gospodarski centralizem; izkorisčanje Slovenije v korist zaostalih balkanskih pokrajin; pregnanje vere, za katereim Slovenci bolj ali manj upravičeno slutijo roko pravoslavlja; postopno odpravljanje vsake politične in kulturne avtonomije;

nazadnje prepričanje, da se v emigraciji zavzemajo za obnovitev prejšnje Jugoslavije samo politiki, ki so pristaši desničarske kraljevske in velesrbske vojaške diktature. Pred Jugoslavijo dalje Slovence plaši Sovraštvo med Srbi in Hrvati, ki ga je komunistični režim samo potlačil, a ki bo z nezaslišano divjostjo izbruhnilo, če Tito pade. Ljudje so siti Balkana in žejni Evropi. Komunizem istovetijo z Balkanom in Jugoslavijo. Tega prepričanja jim ne more izbiti iz glave nobena sila. Sovraštvo do Srbov je zlasti med priprstim ljudstvom tako, da si tega ni mogoče misliti. Posedno je to Sovraštvo hudo na bivšem Primorskem, kjer Srbe pozna samo iz zadnjega časa in samo kot komuniste, torej z golj z najslabše strani.

Večina ljudstva zaradi obupa in trpljenja ni sposobna ali si ne upa več kakor koli politično misliti. Ves njen politični program je povedan v geslu: železni zastor na Solto, potem pa obračun s priganjati komunizma! To je po eni strani geslo tudi tistih, ki politično še mislijo. Ti so po drugi strani strasti zagovorniki populistične slovenske neodvisnosti. Žarišče tega prepričanja — zakaj spričo razmer o kakem delu za to idejni mogoče govoriti — je v kulturnih krogih, posebno v Akademiji znanosti in umetnosti ter na ljubljanskem vseučilišču. O tem pričajo številne izjave komunističnih ministrov, med njimi glavarja OZNA-e, Kraigerja, ter čistke in obsodbe v teh krogih. Nič manj niti misel zajela študentovske mlabine. Vsak emigrantski politik, ki se zavzema za kakršno koli, stare, novo ali tudi demokratično Jugoslavijo in se glede slovenske bodočnosti jasno ne opredeli, je doigral. Gorje tistim politikom, ki se zaradi Jugoslavije tako ali tako približujejo Titovcem, kakor je to na primer v Trstu!

2. Opozicija.

Ves slovenski narod je v opoziciji proti komunizmu in rdečemu režimu, toda organizirane ali kakor koli strnjene opozicije v Sloveniji ni nobene. Pritisk in nadzorstvo politične policije sta tak, da so nemogoči celo navadni prijateljski stiki in sestanki, kaj šele kakršno koli politično shajanje. Ta pritisk ni zaradi na-

Ali že veste?

da pripada bodočnost svobodnim (predsednik Eisenhower); da je največji sovražnik demokracije masa (papež Pij XI);

da so v Sloveniji pred nedavnim obsodili na 4 leta zapora p. Pavla Berdena, S.J., superiora jezuitskega doma v Mariboru, če da je tajno organiziral katoliško akcijo. P. Berden, rodom iz Prekmurja, je najprej končal pravne študije na vseučilišču v Ljubljani, po končanih izpitih pa je kot diplomirani jurist vstopil v jezuitski red. Ob njegovih novih maših, ki jo je pel v domači vasi že za časa komunistične diktature, so se komunisti v časopisu zgražali, če da je bila njegova vas v velikem zaostanku z oddajo živine, za zakolj, da pa so imeli dovolj mesa za novo mašo. P. Berden je bil zelo priljubljen med mladino, pri razpravi pa je zanikal, da bi kaj organiziral;

da je jugoslovanski poslanik v Kanadi, dr. Rajko Djermanović, izjavljal v Vancouveru, da "je v Jugoslaviji popolna svoboda bogočastja in vere". Njegove laži je javno razkrinkal tamkajšnji nadškof William M. Duke;

da je objavljal katoliški tednik "The Ensign" 14. februarja obširni posnetek člankov iz katoliškega lista The Tablet iz Londona, Anglija, kjer z dokumenti zavrača napade jugoslovanskih komunistov na kardinala Stepinca;

da je ameriški zunanjji minister Dulles izjavil pred odhodom v Evropo: "Vsem, ki trpe v komunističnem suženjstvu, zagotavljam: Računati smete z našo pomočjo";

da je pariški politični tednik "La Tribune des Nations" pred kratkim poročal o položaju Slovencev v Trstu ter med drugim zapisal: "Žal je res, da so in še popolno krivično Slovenskimi prebivalci na (tržaškem) ozemlju in da so Italijani odgovorni za te nasilne krivice fašizma dediče v nasilne kriive fašizma dediče v osebah različnih italijanskih "demokratov";

da izdeluje nova tovarna v Ljubljani pisalne stroje? Letos jih nameravajo izdelati 1.000, prihodnjo leto 2.000, končni cilj je 10.000 na leto. Pozneje bodo tovarno prestavili na Savlje. Cena velikih pisarniških pisalnih strojev je 60.000 dinarjev, malih prenosnih pa 30.000.

(Nadaljevanje na 3. str.)

videznega približevanja Zahodu nič popustil, marveč je prav zarači tega še ostrejši. Zmotno je, svoboščenje zabavljanja in svobodo prihajanja tujcev v Slovenijo razlagati kot večjo politično svobodo. Popuščanje glede zabavljanja služi režimu za to, da ugotovi, kdo (Nadaljevanje na 2. str.)

Published Monthly by the "Slovenska Država" Publ. Co.
For the Editorial Board, Mirko Geratič, Editor
Subscription rates \$2.00 per year
Address: 2307 So. Wolcott Ave., Chicago 8, Ill., USA.
Telephone: FRontier 6-3032

Slovenska Država izhaja vsakega 20. v mesecu.
Naročnina letno: Za USA \$2.00, za Canada \$2.00, Argentino
20 pesov, Brazilijo 50 cruzeirov, Anglijo pol funta, Avstrijo
30 Šil, Avstralijo 1 avstr. funt, Italija in Trst (F. T. T.) 600 Lir,
Francija 500 fr.

Razočarani dr. Korošec I. 1926

(Iz govora Dr. A. Korošca k proračunu 8. februar 1926.)

Tako je tedaj govoril:

"Jugoslovanski klub je predložil narodni skupščini obširno in stvarno mišljenje o proračunu. Iz te ocene lahko vsakdo povzame, da je Slovenija z davki preobremenjena, da so bremena prekomerna, da se davki iztirjujejo neusmiljeno, lahko rečemo, več kakor rigorozno in da je Slovenija v gospodarskem pogledu zanemarjena in zapostavljena. Posledne velja posebno za naše ljubljansko vseučilišče, za socijalne ustanove in za vse ustanove ministrstva trgovine in industrije, ki so za našo industrializacijo dejelo najbolj potrebne, pa so jih sedaj odpravili. Velja to za ministrstvo za javna dela in za železniško ministrstvo, ki pozablja na naše ceste in železnice; in končno velja to tudi za kmetijsko ministrstvo, ki se ne briga niti za najpotrebejši razvoj kmetijskega šolstva in organizacijo v državi."

"Jugoslovanski klub je zadnjič apeliral na narodno skupščino in celokupno javnost v naši državi, da naj se zmanjšajo bremena in da naj se neusmiljena davčna praksa omili, pa ni našel niti najmanjšega odmeva. Mi nismo našli odmeva na drugi strani. V čl. 116. naše ustawe je rečeno, da morajo biti bremena razdeljena v enaki meri na vse dele države in da naj se davki plačujejo samo po davčni moći in progresivno. Ker pa to ustavno določilo ne velja za Slovenijo, mora slovensko ljudstvo samo razmišljati o tem, da organizira na učinkovit način odpor proti takemu preobremenjevanju in takemu iztirjavanju davkov, kakoršnemu je sedaj izpostavljeno."

Minister za javna dela: "Ali ste stenografi zabeležili organiziranje odpore?" Dr. Korošec: "Prosim? Minister Uzunović: Nič, nič, samo stenografe sem nekaj vprašal!" Dr. Korošec: "Drugič vprašajte stenografe bolj potihoma in ne tako glasno!"

"Država ima dolžnost, da pomaga narodu v vseh njegovih težkočah. Ni pa njena naloga, da narode uničuje, ki žive v njej! Slovenija je izmed vseh pokrajin, ki jih šteje naša država, najbolj industrialna. V Sloveniji je 63% kmetskega prebivalstva, povečini malih kmetov, ostali pa so delavci in pripadniki drugih svobodnih poklicev. Vzroki, da je Slovenija tako industrialna, so ti: prirodno bogastvo naše dežele, njena prometna sredstva in pa kvalifikacija naših delavcev."

"Industrija se je v naši deželi po vojni razmeroma lepo razvijala in pričakovati bi bilo, da država, v katero smo po prevratu vstopili, to industrijo podpre — toda doživeli smo nasprotno. ...Vsa in-

dustrijska politika ministrstva trgovine in industrije gre za tem, da ubije vsako večjo industrijo v Sloveniji, še manj pa dovoli, da bi se ustanovila kaka nova industrija. Vsa naša zemlja pa je težka in neplodovita, zato pa naš narod dobiva svoj kruh v veliki meri v industriji."

"Pravijo nam, da delajo tako radi tega, ker to zahtevajo koristi državne obrambe. Koristi državne obrambe bi mogle torej narekovati, da uničimo ves narod, da uničimo vse gozdove, vse železnice, vse ceste, kajti priznati morate, da se more sovražnik prav tako okoristiti z našimi gozdovi, kakor se more z našo industrijom. Čudna je ta "narodna obramba" ki že apriori prepušča sovražniku vse narodno bogastvo v obmejnih pokrajinah. (Res je srbski generalni štab ves čas imel v svojem načrtu, da ne brani Slovenije. Op. ur.) Industrija se v vsaki deželi razvija po zakonu ekonomije in prosperiteti, pri nas pa bi se moralna industrija razvijati po nazorih nezrelega in nedoraslega militarizma. In kakor nalač je kot nekak "quos ego" postavljen za najvišjega poveljnika v Sloveniji, ki se je izpostavil kot največjega sovražnika slovenskega napredka. Saj morate priznati, da je naša železniška industrija mala kovačnica v primeru z železniško industrijo Nemčije in Francije. Oni pa, ki velikih industrij še nikdar videli niso, pač pa so si ogledali našo malo industrijo, so mislili takoj, da je naša industrija Krupp in Škoda, katere bi se v strahoviti meri lahko poslužili naši sovražniki, če bi prišli v deželo. Radi te industrijske politike imamo v naši državi nad 30.000 brezposelnih, v katero število poljedeljski delavci niso vsteti. Vi veste, da imamo v Sloveniji sezonske delavce ki so pozimi doma, poleti pa hodijo na delo drugam. Lahko si mislite, kako navdušeni morajo biti ti delavci za tako državno politiko, ki jim ne daje kruha, ampak morajo gladovati in od gladu umirati."

"Naš klub v svojem posebnem exposeju ni samo reklo, da je industrijska politika države proti našemu slovenskemu narodu napočna, ampak smo tudi dokazali, zakaj propada tudi nš kmetski stan. Preštejte eksekucije lanskega leta v Sloveniji in dolgove, ki so bili vpisani v zemljiško knjigo! Številke so strašne! Eksekucij je bilo 48.000, dolgov pa vpisanih 50 do 60 miljonov. (Poslanec Smoje: "Samo g. minister tega ne verjam!" — Minister Uzunović: "48 hiljada egzekucija? . . ." — "Da, 48.000 eksekucij!")

"Vsaj eno pomoč in nado je imelo ljudstvo v Sloveniji, svobodno zadružništvo, ki si ga je ustvarilo v desetletja trajajoči borbi z oderuhin in bankirji, ki so organizirani nastopali proti ljud-

stvu. Nihče ni mogel preprečiti ustvarjanje tega svobodnega gospodarstva, niti oderuhin z intrigami, niti banke s svojo finančno močjo. Ali na žalost je prišla država sama in pričela uničevati ono kar je bilo narodu v ponos in oporo, to je svobodno narodno gospodarstvo. Država je s takozavnim zakonom o poljedeljskih kreditih ustvarila državno zadružništvo. Državne zadruge niso pričele niti delovati, a že so bili postavljeni krediti v proračun. A mi baš sedaj preživljamo težko gospodarsko krizo. Kmetijstvu bi bili poljedeljski krediti sedaj bolj potreben kot kdaj poprej. Toda vladata teh kreditov ne more in niti noče izplačati, ker mora preje urediti aparat državnega zadružništva. Po mojem mišljenju državno zadružništvo, ki ga bo ustvaril ta zakon, ne bo moglo niti najmanj koristiti našemu kmetu. Kmet se bo kmalu prepričal, da se bo po teh zadruge denar samo zapravljal. Državna oblast s svojo politiko samo ruši to, kar je narod spoznal za dobro. Kadarkoli država prevzame v svoje roke kako gospodarsko ponogo, jo v korenini uniči, ker narodno gospodarstvo prospeva samo v svobodi. Zato je naloga vsake kulturne države, da odstranja vse, kar bi mogla škoditi tej svobodi in da pomaga svobodnemu razvoju gospodarstva v svobodnem narodu."

"Na podlagi Radičevega govora, "da se ni treba bati federalizma in ako je državni aparat proti federalizmu, je to tiranstvo, ki ga bo ljudstvo zrušilo", Dr. Korošec zahteva združeno samoupravno Slovenijo. "Mi se nismo nikdar sporazumevali. Naše največje zlo je, da ne moremo o svojih najresnejših stvareh resno govoriti, ker delajo te stvari toliko neprilik. Že to stališče, da smo Slovenci narod sam zase, nam daje pravico, da se samostojno izjavljamo, kaj nam je v tem pogledu treba. Slovenski narod je dosedaj že večkrat izpovedal svoje mišljenje. On hoče združeno Slovenijo, on hoče, da ima ta Slovenija veliko in široko samoupravo. Mi smo za svojo široko Slovenijo, ne zahtevamo pa od Srbov in Hrvatov niti enega groša." (Jasno, kolikor je tedaj mogel in smel, je s tem povedal, da slovenski narod zahteva svojo državo v federaciji z o-stalima. Op. Ur.).

"Vi ste bogati, vi ste bogati ljud, njiv in polj, mi pa smo bogati planin in kamenja, ali poleg tega smo bogati na enem, bogati smo v marljivosti in varčevanju. Zato ker smo bogati v marljivosti in varčevanju, zato nas ni skrb naše bodočnosti, ako nam daste široko samoupravo. A če smo že bogati, nočemo biti bogati za vas, ampak zase. Danes pa moramo biti bogati za druge, zase pa sirošnici."

"Vsekakor je to sama nestrepljivost in nerazborit nacionalni imperializem, ako nas že sedem let držite v kleščah in nam ne daste onega, do cesar imamo kot narod pravico, ono, kar zahtevamo, samo radi svoje eksistence."

"Glejte, danes je država tako urejena: Srbi vladajo, Hrvati se razgovarjajo a mi plačujemo. Nemci, Madžari in Muslimani so v akciji. (Medklic: to je mržnja!) Vas je 43%, to ni mržnja, to je dejstvo. (Glas iz desnice: Malo več!) Dobro, koliko več? (Glas iz desnice: 51%). 43% vas je, a prisli smo tako daleč, da imate v

Stanje v Sloveniji v začetku leta 1953

(Nadaljevanje s 1. str.)

vse je njegov nasprotnik — za vsak slučaj, kadar bo potrebno spet udariti po ljudeh. Svoboda za tuje obiske pa služi propagandi za Tita. Vsi ljudje, ki so bili po vojni obsojeni iz političnih vzrokov, razen kominformistov, so še vedno v ječah. Izpustili so samo nekaj takih, ki so podpisali vdanostno izjavo režimu — kakor voditelj bivše mlade JNS dr. Alujevič, ali pa bivše angleške ljudi kakor sta dr. Furlan in Snoj, za katere je direktno posredovala britanska vlada.

Edina, recimo, organizirana oblika opozicije je katoliška Cerkev. Ljudje vseh prepričanj, tudi brezbožniki in svobodomislici, dajejo izraza svojemu nasprostvu do režima s tem, da obiskujejo cerkev ter pošiljajo otroke h krstu in birmi. Tako sta na primer demonstrirala proti režimu, poleg številnih drugih, Edvard Kocbek in plesalec Pino Mlakar. Velik vzrok za preganjanje Cerkev, ki je danes v Sloveniji hujše kakor kjer koli v komunističnem svetu, je v tem dejstvu. Poleg tega je večina slovenske duhovštine usmerjena samostojno-slovensko.

Neorganizirana opozicija dobiva na kmetih izraza v slabem obdelovanju zemlje, v odporu proti oddajanju pridelkov, proti plačevanju strahotnih davkov in v popoljih komunističnih priganjačev, miličnikov in oznovcev. Dve tretjini zločinov na deželi se zgodi iz političnega sovraštva. Ti dogodki so dosti številnejši, kakor pa bi človek sodil po pisanih Titovskih listov.

Neorganizirana opozicija med delavstvom se kaže v malomarnosti, v sabotažah, v neizpolnjevanju izdelovalnih načrtov, v izzivanju delovnih sporov iz birokratskih razlogov, v popolni brezbrinosti do političnega dela in v vse številnejših in vse ostrejših zadevah po vrnitvi večjih gospodarskih podjetij v slovenske roke. To daje pretvezo novi zakon o delavskih upravah v podjetjih, katerega pa oblasti izvajajo samo na papirju.

Nekaj opozicije je tudi v slo-

skupščini dobr dve tretjini poslancev. Dalje imate svojega kralja. (Glásovi iz večine: "Ali ni mar tudi vaš?")

"Da, tudi naš je, toda ni Slovenec, to morate priznati: Državno-pravno ga gotovo priznamo za svojega kralja, toda ni naš po rodu". (Veliko protestiranje od večinske strani.)

"Vlada je popolnoma srbska, diplomacija v ogromni večini srbska, generalitet popolnoma srbska, centralna uprava od 98% srbska, žandarmerija čez 60% srbska, carina 70% srbska, državna finančna služba prav tako. Ako vidimo, da so posamezne panoje državne uprave od dne do dne bolj srbske, nam to ne gre samo na naše narodne živce, ampak tu gre nam tudi za naš kruh." (Številni medklici.)

"Ta centralistična ustava nas ni naučila, da smo bratje, ampak nas je naučila, da so pri nas državljeni 1. in 2. razreda. Mi Slovenci, in mislim, da tudi mnogo Hrvatov, se čutimo v tej državi kot državljeni drugega reda. To politično zapostavljanje boli vsakega. To zapostavljanje boli naš

venski partiji sami. Predstavljajo jo razočarani idealisti, ki vidijo, kaj je komunizem, posebno jugoslovaški komunizem, v praksi; potem razočarani materialisti, ki niso prišli k polnim koritom, kakor so jih med revolucijo obljuhljali — namesto tega so dobili nagobčnik in prostovoljno prisilno delo; in nazadnje kominformisti, ki jih je v SZZ partiji, milici in OZNAI več, kakor se na splošno sodi.

Po soglasni sodbi Slovencev in tuji opozovalcev pa je v Sloveniji došlo več opozicionalnega razpoloženja in možnosti za organizirano opozicijo kakor v kateri koli drugi republike Titove Jugoslavije. Vzroki za to so: dejstvo, da je partijski in politični pritisk v Sloveniji daleč najhujši: dejstvo, da je Slovenija najbolj zapostavljana in gospodarsko izkoriscena — v Ljubljani in Sloveniji ni država po vojni postavila na primer niti enega šolskega poslopja —; dejstvo, da so se Slovenci na ljubo južnim pokrajinam morali odpovedati svoji nekdanji življenski ravni; dejstvo, da je slovenski narod globoko veren in imata Cerkev in duhovščina nanj velik vpliv; in dejstvo, da imajo edino Slovenci od vseh jugoslovenskih narodov v tujini organizirano politično gibanje za osvoboditev in osamosvojitev; gibanje, ki si je pustilo nov in revolucionaren politični program, odgovarjajoč razpoloženju ljudstva v domovini — namreč, gibanje za samostojno slovensko državo.

To je prvi del ugotovitev iz moga dveletnega skrbnega in trezega preučevanja položaja v Sloveniji. Poudarjam, da so to ugotovitve na podlagi trdih dejstev, pa naj bodo komu všeč ali ne. Prav bi bilo, da bi jih premislil vsak slovenski politik v tujini, zakaj prva njegova naloga je, da si upa pogledati stvarnosti v obraz in jo priznati, ne pa potvarjati položaj po lastnih željah in ga celo tujcem prikazovati tako.

Drugi del svojih ugotovitev bom objavil v prihodnji številki "Slovenske države".

Slovenski realist

narod. Zato je tako nasproten centralistični ureditvi države. Radi tega niti slišati noč ničesar o vidovdanski ustavi, v kateri je centralizem kodificiran."

"Finančni minister bi moral vedeti, kakšne so razmere v Sloveniji. Toda on jih ne pozna. Če bi jih poznal, potem bi do Slovenije drugače ravnal. On se nam pa posmehuje in pravi: "Vi ste bogati!" Vi lahko pridigate o centralistični ureditvi države, vi lahko govorite našim ljudem o edinstvu, o bratstvu, o osvobojenju, o zedinjenju, toda, ako bo Slovenec pri tem izračunal, da mora vsak Slovenec plačati letno neposrednega davka 170 dinarjev, vsak Srb pa samo 60 dinarjev, potem si bo mislil: Vrag vzemi to edinstvo, to bratstvo, to osvobojenje in združenje in vse one fraze, ki mu jih prinašate."

"V kulturnem pogledu je največja pridobitev oživotvorjenje ljubljanskega vseučilišča. Celo to ljubljansko vseučilišče pa stane državo sedaj 9.000.000 Din. Vi pravite, da mi nismo aktivni, toda damo več davkov, nego je to

(Nadaljevanje na 3. str.)

Strah pred mirom

Brž ko so sovjetski mogotci spustili v svet prve mirovne golobčke z oljčnimi vejicami miru, je nastala panika na borzah. Kako je Eisenhowerjeva zmaga pri volitvah čez noč dvignila vrednost delnic, tako jih je sovjetska mirovna ofenziva čez noč znižala. Delnice so si sicer v nekaj dneh zopet opomogle, ker zapadni državniki še ne verjamejo v resnost teh vab ter so vodilne osebnosti izjavile, da bodo države nadaljevale z vojno proizvodnjo tudi v primeru, če pride do premirja na Koreji. Toda pokazale so jasno slabost gospodarskega sestava Zapada, zlasti v ZDA, ki se mora zahvaliti svojemu razcvetu in blagostanju vsaj po mnenju lastnikov delnic predvsem obstoju obo-roževalne industrije, ki je namenjena za uničevanje ljudi in dobrin.

V koliko je to prepričanje soodločalo pri spočetju nove sovjetske mirovne ofenzive, je težko vedeti zagotovo. Dejstvo je, da govore komunisti stalno o nujnem položaju ameriškega kapitalističnega sestava, da je to teorijo razlagal na široko malo pred svojo smrto tudi Stalin, da to teorijo obnavlja moskovsko časopisje vzporedno s sovjetsko mirovno melodijo in da beremo isto tudi v komunističnih časopisih, ki izhajajo na Zapadu. Osebno sem doživel, kako je to teorijo ter prerokovanje skorajšnje depresije razlagal neki komunec v umivalnici tovarne, kjer sem zaposlen, in kako mi je dva dni pozneje začel razlagati eden nekomunistov, ki pri tej razlagi v umivalnici ni bil navzoč.

Komunistični računi bi se danes toliko lažje uresničili, ker odločajo o gospodarstvu ZDA izrazi predstavniki gospodarskega liberalizma. Kolikor tudi zatrjujejo, da ne nameravajo odpraviti socialnih pridobitev prejšnje uprave, dokazuje vendar vsakdanja izkušnja zlasti pri sklepanju ali obnavljaju delavnih pogodb v večjih podjetjih ne samo v ZDA, marveč tudi v Kanadi, da imajo predstavniki kapitala sedaj mnogo bolj gluha ušesa za delavske zahteve kot so jih imeli še pred nedavnim. V ospredju so zopet interesni kapitala, ki se hoče nedolžno skriti za "naravne zakone gospodarstva" in za "zakon povpraševanja ter ponudbe", interesi celote pa so priznani samo po načelu, ki ga je izrekel sedanji vojni minister ZDA Wilson: "Kar je dobro za General Motor, je dobro tudi za ZDA."

Narodno gospodarstvo nobenega naroda ni samo po sebi navezano na vojaško proizvodnjo, če prav more ta privesti do velikega razmaha zlasti težko industrije. Namen gospodarstva je proizvajati dobrine, ki jih človek potrebuje za človeka dostenjno življene. Vsaka vojna industrija, če-

prav je na žalost potrebna, pomenu sama po sebi odtegovanje velikega dela narodne proizvodnje od potrošnje in tako niža življensko ravan celote. Večja zaposlitev je možna samo na podlagi večjega obdavljenja vseh razpoložljivih virov. Zato je samo po sebi možno vzdrževati enako stopnjo zaposlitve tudi brez vojne industrije. Potrebno je samo eno: Kakor prevladuje (ali naj bi vsaj prevladovali) pri določanju vojne proizvodnje interesi celote, ki si hoče tako ohraniti obstoj, tako bi morali tudi pri mirnodobski proizvodnji odločati interesi celote. Človeške potrebe so vedno večje kot pa možnost jim zadostiti. Zato se ni batiti, da bi bilo kedaj koli na svetu preveč dobrin. Kratkovidna sebičnost kapitalistov, ki se skriva za teorijo gospodarskega liberalizma, je ona sila, ki si od skupne proizvodnje vseh proizvajalnih činiteljev prilaže prevelik delež. Široke množice delavcev imajo tudi v dobi depresij veliko neizpolnjenih želj in potreb, toda nedostaja jim nakazila do teh potreb — denarja. Rešitev je torej v dodelitvi večjega deleža na skupni proizvodnji delavcem, ki predstavljajo glavni del potrošnikov.

Strah pred mirom je tudi s stališča narodnega gospodarstva neutemeljen. Depresije so posledica človekove vere v "naravne zakone", ki so samo krinka za sebičnost lastnikov kapitala. Preusmeritev gospodarstva povzroča gotovo težave v poedinih panogah, ki so pa prehodnega značaja in jih more družba, če hoče, z raznimi ukrepi oblažiti. Seveda pa je treba postaviti narodno gospodarstvo na druge temelje kot na gospodarski liberalizem, še preje pa premakniti vsaj pretežni del človeštva iz materialističnega kolo-voza v svet duhovnih vrednot ter družbo iz individualizma v občestvenost.

Kolikor je tudi ta naloga prvenstvena, pa bodo morali voditelji držav vsaj še za nekaj časa uporabljati tudi državno oblast za brzdanje neupravičenih zahtev predstavnikov kapitala, če ne bodo hoteli biti dejanski pripravljalci komunistične revolucije. Kljub temu, da odklanjajo načela usmerjevanega gospodarstva, ne bodo imeli druge izbire kot slediti pozivu predsednika C.I.O. Walterja P. Reutherja, naj sklicejo konferenco za polno zaposlitev in polno proizvodnjo", če nočejo voditi ZDA in ves še svobodni svet tje, kjer nas Sovjeti že — v komunistično revolucijo. Res je, kot je zapisal W. Reuther v svojem pozivu predsedniku Eisenhowemu "fantastično in nečloveško, naj bi se ljudje na Wall Street in druge bali, da bo 'izbruhnil mir' in sledila depresija." Dris

Razočarani dr. Korošec I. 1926

(Nadaljevanje s 2. str.)

potrebno za našo celokupno upravo, če vračunate militarizem in vse drugo, kar se nepotrebnega plačuje za razne delegacije. Mi smo aktivni, in radi tega naše vseučilišče ne stane nič ne srbski in ne hrvatski narod. Toda vsako leto se pojavlja isto, da nam tukaj pravijo: Vaš je denar, hočemo

vam pa pokazati, da smo gospodarji mi in ne vi."

"V upravi vlada lenoba, korupcija in zastoj. Radi tega nas je centralizem privedel v krizo, da ne moremo delati. Zato bo centralizem še desetletja tlačil Slovence in Hrvate in vsak drug narod, ki ni deležen dobrot tega centralizma. Končno je jasno, da vo-

dijo tendence vsakega centralizma do absolutizma in da noben centralizem ne vodi do demokratizma. Absolutizem je že tu. Ta absolutizem izvaja vlada. Vlada je vse. Večina ministrov ni tu in se niti ne ozirajo na to, kar poslanci govore v parlamentu. Pravijo, vi lahko govorite kakor hočete, vendar bo prav tako, kakor vlada hoče. Par dni boste nezadovoljni, potem pa vse spet po starem."

"Ta centralizem je treba razrušiti, treba je dati narodom široke samouprave. To kardinalno vprašanje naše notranje politike je treba razčistiti. Vprašanje je le, ali ga bomo razčistili z mirnim prijateljskim razpravljanjem, ali ga bomo razčistili v dobi nemirov in neredov, kar bo na škodo eni in drugi strani."

(To vprašanje se ni razčistilo, dokler ni Jugoslavija razpadla kot trhla stavba ob prvem sunku. Komunizem ga je nakazal na papirju, vendar je ta komunistični centralizem še hujši. Zdi se, da to bo vprašanje tudi v daljši bodočnosti ostalo nerešljivo. Op. ur.)

Govor je povzet skorej celosti iz Slovenca 9. februar 1926.

Ali že veste?

(Nadaljevanje s 1. str.)

da bodo letos dogradili železniški postaji v Mariboru in na Jelenicah, ki sta bili med vojno porušeni?

da bo letos 16. maj — Victoria day — državni praznik v Kanadi?

da izdaje kanadsko vojno "ministrstvo za častnike dvakrat na mesec majhne brošure o tekočih zadevah? Brošura od 1. februarja t.l. je naslovljena: Češkoslovaška, Študija komunistične tehnike", ki jo je napisal Vladimir Moudry. Napovedana je tudi brošura o Jugoslaviji.

da imajo časnikarji v Kanadi tako zmešane pojme o komunizmu, da je torontski The Daily Star zapisal, da so Grčija, Turčija, Roebuck & Co. (ki se je v Kanadi

Čez 80 let stara naročnica Slovenska Država. G. Jontez iz Clevelandu nam sporoča, da je naš list naročila Mrs. Mary Mencinger, 1046 E. 74. Str., Cleveland. Naročnino je pripresla g. Jontezu kar sama, ko je dobila naš list na ogled. Gotovo velika zavednost! Mrs. Mary Mencinger je stara že nad 80 let, več kot pol stoletja je že v Ameriki, pa je še vedno trdna Slovenska in odločna katoličanka. Takih nam je treba!

Prav rad prebira Slovenska Država. G. Miha Perko, Columbia, Tenn. nam piše: Ker sem tako oddaljen od vseh znancev, zato prav rad prebiram Slovensko državo. Potrjujem, da je vse res kar piše Slovenska Država.

Tudi jaz sem za idejo o slovenski državi, tako nam piše novi naročnik g. John Grm iz Loraina. Pravi, da je to zelo dobra zamisel, le nje uresničitev bo težka ker je med Slovenci toliko nesloga. Želi, da mu pošiljam "Šmartinski Vestnik", ker ima tudi on svojce, ki so padli kot žrtev komunizma.

List želi prejemati po zračni pošti. Naš novi naročnik g. Stefan Plej iz Caracas, Venezuela, nam je pridobil novega naročnika g. Leopolda Šivec, ki je tudi v Venezueli. Oba nova naročnika se pridružujeta našemu pokretu s podpisom Slovenska Izjave! Živila! Da bo list čimprej v njunih rokah, želite, da mu list pošiljam po zračni pošti. Doplaćala sta zato tudi poštnino!

ja in Jugoslavija sklenile obrambno zvezo pred komunizmom?

da je prejel pomožni škof New Yorka, Fulton J. Sheen letošnjo nagrado svobode za televizijo za svoj program "Življenje je vredno življenja"? Nagrade svobode dele na obletnico rojstnega dne Georgea Washingtona, prvega predsednika ZDA.

da je podpredsednik ene največjih trgovskih hiš v ZDA Eearns, Star zapisal, da so Grčija, Turčija, Roebuck & Co. (ki se je v Kanadi

Z velikim zanimanjem prebiram SD, tako nam sporoča g. prof. Milko Jeglič iz South Benda. Piše nam, da je prenehal biti brezdomec. Sin Janez, ki je na Koreji, bo kmalu doma. Slovensko Državo prebere z velikim zanimanjem od prve do zadnje vrste.

Tudi v New Yorku ima SD prijatelje, kateri so poslali Slovenska Državi lepe velikonočne pirhe v znesku \$10.00. Bog povrni storkat! Posnemajte še drugod!

Pozdravi iz Siamu. Salezijanski misijonar, g. Joško Bevc, ki dela na misijonskem polju v Siamu, nam poroča, da SD v redu prejema in prosi, da mu list pošiljamo še naprej, želi nam, da bi se kdaj srečali v Svobodni slovenski državi!

Zlatomašnik Ivan Baloh nam piše: Prejel sem prvo številko SD. Prosim še, pošljite. Ko list preberem, ga pošljem dalje. Članek "Odgovor" je krasen, kot da bi mi ga iz prsi vzel. Grem v 80 let in poznam vso politiko do dr. Bleiweisa nazaj. Še tega sem poznal in bil pri pogrebu kot otrok. Poznal sem škofa dr. Pogačarja, Kluna, dr. Poklukarja, pisatelja in urednika "Naroda" Jurčiča, Železnikarja; moj profesor je bil dr. Krek, prijatelji pa Štefe, Tersegla itd. Moj ideal je samostojna Slovenija, kvečjemu združena s Hrvati in proč od Beograda, ki ni bil nikdar prijatelj Slovencem. Še dr. Korošec, ki je vendar bil vplivni politik, ni mogel doseči avtonomije."

zvezala s Simpsonom), T.V. Houser primerjal na konferenci za organizacijo trgovine v Bostonu stroške proizvodnje in prodaje? Ugotovil je, da znašajo v ZDA stroški za izdelavo v industriji pohištva, oblačil, gradbenih in športnih potrebščin samo 31%, dočim znašajo stroški prodaje celih 69% — več kot dve tretjini. V teh številkah so vključeni tako dobički tovarnarja kot trgovca.

da je 1. marca t.l. prenehal izhajati v Parizu komunistični včernik Le Soir, ki so ga ustanovili 1. 1937? Razlog: zmanjšana naklada, ki je padla od 600.00 (1946) na 138.000 (sredi 1952) ter 100.000 (1953) — in zmanjšano število oglasov Komunisti v Parizu imajo sedaj samo še dva dnevnika — uradno glasilo stranke L'Humanité in pa neuradno glasilo La Libération.

da je švicarski kanton Zurich na zahtevo občinskega sveta v Zurichu obnovil staro prepoved jezuitskega reda iz 1. 1871? Trije jezuitski očetje so morali zapustiti svoje župnije. Oblasti dopuščajo delovanje jezuitov med mladino, prepovedali pa so jim javna prodavanja mladini. Švica ni članica UNO. Taka postavna določba namreč onemogoča članstvo v UNO.

da je norveška vlada predložila parlamentu predlog, da razveljavlji člen 140 let stare norveške ustave, ki prepoveduje jezuitom delovanje na Norveškem?

da je v Dusseldorfu v Zapadni Nemčiji razposlal komunistični časopis svojim naročnikom kolekar za 1. 1953, v katerem je izpuščen 21. decembra, Stalinov rojstni dan? To odkritje je povzročilo hudo razburjenje in sedaj iščejo krivca.

2116 WEST CERMAK ROAD
CHICAGO 8, ILLINOIS

Resources over \$22,500,000.00

Current Divident Rate 3% per annum

Future Home of St. Paul Federal

Mid-Year 1953.

6720 WEST NORTH AVENUE

FRANK P. KOSMACH, President

Volk dlako menja ...

Ob Stalinovi smrti se je svet nekoliko zavedel, kako malo vemo o življenju in snovanju ljudi, ki dejansko krojijo življenje skoraj polovice človeštva ter močno vplivajo na potek življenja ostanega sveta. Časopisje in državniki so ugibali, kaj neki utegne pomeniti ta osebna sprememba za človeštvo: ali nas bo približala miru, ali pahnila v krvavi metež?

Kmalu po Stalinovi smrti smo doživeli delno zaostritev odnosov med Sovjeti in Zapadom zaradi odstreljevanje in sestrelitve nekaj zavezniških letal. Toda viharemu protestu je kmalu sledilo slikanje mavrice miru na svetovnem nebu, ki so jo začeli v silno živih barvah slikati sovjetski državniki.

Sovjeti so ustavili ali vsaj omejili strupeno propagando proti Zahodu v domačem tisku in radiju, najvišji državni predstavniki so začeli ponavljati Titovo vabbo za Zapad, češ da moreta komunizem in zapadna demokracija složno živeti na isti zemlji, pokazali so pripravljenost dogovoriti se z Zapadom o preprečitvi nadaljnji težav v letalskem pasu, ki ga uporablajo zaveznički za zvezo z Berlinom, nenačoma so vsaj v glavnem pristali na načela, ki so jih predstavniki Združenih narodov postavili glede vrnitve ujetnikov, kar je predstavljal glavno oviro za sklenitev premirja v Koreji, sovjetski državniki so znatno spremenili svoje stališče glede svetovne razročitve, začeli so gostiti predstavnike Zapada s kaviarjem in vodko ter napivati zdravice predsedniku Eisenhowerju dovolili so obisk Sovjetije zastopnikom zapadnega tiska in jih spustili celo v Kremelj, itd; še več — doma so nenačoma ugotovili, da so po nedolžnem zaprli ter izsili priznanja zločinov od 15 zdravnikov, ki so bili obdolženi, da so že zastrupili nekaj vodilnih sovjetrov in da jih nameravajo pospraviti še več, razglasili so obsežno pomilostitev, znižali cene raznim potrošnim dobrinam itd.

Zapad se še ni znašel. Državniki na splošno še dvomijo v iskrenost teh sovjetskih mirovnih sprevov ter zahtevajo potrditev z dejanji. Vsekakor pa so v neprijetnem položaju: proti miru biti ne morejo, v iskrenosti sovjetskih potrebat pa po vseh dosedanjih skušnjah vendarle še ne morejo verjeti.

Razlogi za najnovejšo sovjetsko "mirovno ofenzivo"

Pravi razlogi, ki so narekovali to spremembo v komunistični taktiki, so znani samo vrhovom sovjetske hierarhije. Vsi podrejeni jih pač ponavljajo in si verjetno ne delajo zaradi nje sivih las, saj so tega že vajeni. Toda opazovanje dogajanj po svetu po 1. 1945, ko so se pojavila večja nasprotja med Sovjeti in Zapadom, nam dovoljuje vsaj domneve, ki ne bodo daleč od stvarnosti.

Med drugo svetovno vojno je vse zapadno časopisje poročalo o junashkih sovjetskih zavezničkih samo ugodne stvari. Ta uradna politika, ki je potegnila za sabo javno mnenje, je tudi kriva, da je med naseljenci Se-verne Amerike slovanskega izvora še danes toliko pristašev komunizma, ki vztrajajo pri starem napevu, dokim se ostalo javno mnenje v

glavnem pridružuje novemu protikomunističnemu napevu. Opozarjanje javnega mnenja na nevarnosti komunizma, ki stremi za nasilnim prevzemom oblasti v vsaki državi, je ob vzporednem, čeprav počasnom poglabljanju verskega življenja ter prebijanju idealističnega svetovnega nazora začelo zavirati napredovanje komunizma v demokratičnih državah. Oboroženi vposegi komunizma na Koreji in drugod so tudi slepcem dokazali, da ideja svetovne revolucije v komunizmu še ni zamrla, čeprav je Stalin polagal večjo važnost na utrditev komunizma v sovjetskem državnem sklopu in je bil mnenja, da bo svetovna revolucija uspešna šele, ko bo sovjetska vojaška sila doseglala toliko moč, da bo naznotraj razkrojene in vojaško slabše demokracije z enim samim sunkom uničila. Te nasilne komunistične akcije ter težave, ki so jih Sovjeti povzročali v Evropi, so končno prisilili zapadne državnike do spoznanja, da je sila edina govorica, ki jo Sovjeti razumejo. Da je vojaška organizacija Zapada za Sovjeti res boleča točka, dokazuje tudi nastop Višinskega v Združenih narodih, ko se sredi miroljubnih spevov ni mogel zadržati, da ne bi napadel obstaja obrambnih vojaških organizacij Zapada. Na Sovjetsko spravljivost so verjetno vplivale tudi zadnje eksplozije atomskega orožja.

Namen "mirovne ofenzive"

Cilj vseh teh miroljubnih sovjetskih podvigov je verjetno ta, da bi Sovjeti zaopet pridobili na času, izvili s svojo miroljubnostjo zanemarjanje duhovnega in vojaškega odpora do komunizma med svobodnimi narodi ter tako v nekaj letih nagnili tehnično ravnotežje sil zopet v svoj prid.

Sovjeti od svojih temeljnih načrtov ne bodo odstopili, dokler se ne odpovedo dialektičnemu materializmu. Ker ne priznavajo nobenih nravnih obveznosti, jim je seveda lahko menjavati taktiko svojega odnosa do Zapada, kakor jim pač kaže, da bodo ceneje prišli do svojega končnega cilja. Zdi se pa, da se tokrat — vsaj taktično — zopet povračajo k marksistični teoriji, ki se je niso vedno dosledno držali. Po nauku dialektičnega materializma je namreč zgodovinski potek nujen. Tudi kapitalizem se bo sam po sebi zrušil, ker vsebuje v sebi kali svojega pogina (zakon o koncentraciji kapitala, o obubožanju delavcev itd.), ne da bi bilo za to treba kakega napora od zunaj. Borba za zboljšanje razmer delavstva je v bistvu naperjena proti komunizmu, ker umetno zavira naravni razvoj v razpad kapitalizma. Že Stalin je v svojem zadnjem velikem delu pred lanskim kongresom sovjetske komunistične stranke napovedal, da ne bo prišlo do vojne med sovjetskim blokom in Zapadom, pač pa do vojne med državami zapadnega bloka zaradi križajočih se gospodarskih interesov in krizi. Komunisti že dolgo napovedujejo, da se bo zlasti gospodarstvo v ZDA kmalu znašlo v depresiji in krizi, iz katere se ne bo več izmotalo. Morda so tudi Sovjeti mnenja, da temelji današnje gospodarstvo zapadnih sil predvsem na obrožitveni industriji (vsaj njihova

propaganda to stalno naglaša). Če bi jim uspelo dobro igrati vlogo mirovnega angela, bi javno mnenje pod njihovim vodstvom kmalu začelo zahtevati, da je treba prenehati z oboroževanjem, kar bi utegnilo povzročiti gospodarsko zmedo in polom, v katerem bi imela centralno vojena komunistična podtalna skupina možnost, da se polasti brez večjih težav oblasti ter ostvari sen diktature proletariata po vsem svetu.

Ko danes stojimo morda pred novo dobo komunističnega ribar-

jenja v kalnem, je toliko važnejše, da uporabljamo ves svoj vpliv na poedince v svojem okolju, in v mejah možnega tudi na oblikovalce javnega mnenja v zapadnem svetu, da ostanejo stvari prikazane tako, kakor dejansko so, ne pa, kakor jih slikajo komunisti za debeloglavne kaline, ki naj bi jim pot do cilja olajšali. Tudi za današnjo komunistično taktiko velja kot je nekoč za taktiko ponujene roke: Volk dlako menja, nravi pa nikdar!

Celjan

BRAZILJSKI SLOVENCI SO SE PRIKLJUČILI NAŠEMU POKRETU

V Braziliji so priatelji našega gibanja ustanovili pripravljalni odbor za ustanovitev društva, ki bo imelo namen združiti vse poštene Slovence v enoto — dru-

štvo, katerega namen bo: narodno prebijenje Slovencev in propagiranje ideje za Slovensko državo. Kakor jih je malo, vendar so vsi kot eden v ideji slovenske države. Svoje delovanje nameravajo razširiti med stare slovenske nasejance kakor tudi med braziljske priatelje.

ZNIŽANE CENE COSULICH

Nekaj Standard paketov, ki so popolnoma prosti carine:

Paket št. 89	\$14.00	Paket št. 15	\$12.90
15 lbs. sladkorja		20 lbs. bele moke	
10 lbs. masti		5 lbs. sladkorja	
10 lbs. riža		5 lbs. masti	
6 lbs. kave		5 lbs. kave I-A	
		5 lbs. mila	
Paket št. 90	\$16.25	Paket št. 28	\$8.90
10 lbs. masti		5 lbs. kave I-A	
10 lbs. sladkorja		5 lbs. riža	
10 lbs. riža		5 lbs. masti	
6 lbs. kave		5 lbs. sladkorja	
2 lbs. 1. mila Palmolive			
1 lb. čokolade			
1 lb. čaja			
Paket št. 91	\$13.75	Paket št. 85	\$6.50
22 lbs. sladkorja		6 lbs. kave I-A	
11 lbs. riža		4 lbs. riža	
6 lbs. kave I-A			
1 lb. čaja Ceylon I-A			
1/4 lb. popra v zrnu			
Paket št. 92	\$14.50	Paket št. 101	\$48.50
10 lbs. sladkorja		200 lbs. bele moka	
10 lbs. testenin		33 lbs. masti	
10 lbs. riža		22 lbs. sladkorja	
6 lbs. kave I-A		11 lbs. riža	
2 lbs. kakao		6 lbs. kave	
1 lb. čaja Ceylon I-A			
Paket št. 96	\$13.50	Paket št. 82	\$9.05
10 lbs. sladkorja		3 lbs. kave	
10 lbs. testenin		5 lbs. riža	
10 lbs. riža		1 lb. sladkorja	
6 lbs. kave I-A			
2 lbs. kakao			
1 lb. čaja Ceylon I-A			
Paket št. 98	\$37.50	Paket št. 98	\$37.50
100 lbs. bele moka		100 lbs. bele moka	
22 lbs. testenin		22 lbs. testenin	
22 lbs. sladkorja		22 lbs. masti	
22 lbs. masti		11 lbs. riža	
6 lbs. kave		6 lbs. kave	
4 lbs. mila za pranje		4 lbs. mila za pranje	
100 lbs. najfinje bele MOKE	\$11.50		
100 lbs. najfinje koruzne MOKE	\$11.00		
33 lbs. najbolje vrste svinjske MASTI	\$11.25		

Vsi paketi kakor tudi vreče, brez razlike plačajo poštno takso Din 200., katero lahko plačamo za Vas mi, če nam naplačate \$0.70 pri vsakem paketu.

Vse pošiljke gredo direktno iz našega lastnega skladišča v Trstu in dospejo v roke prejemnika v času od 15 do 20 DNI. Vse cene se razumejo franco prejemnik, z plačanim prevozom, in zavarovalnina do zadnje postaje ali pošte. Jamčimo za delno ali celotno izgubo. Pakiranje prvorstno, blago I. kvalitete.

Za vse Vaše potrebe in sporočila za pošiljanje raznih drugih stvari, kakor platna, štofov, čevljev, vseh hišnih in osebnih potrebščin, šivalnih strojev, zdravil po receptu in pakete hrane sestavljene po Vaši želji — obrnite se na

BRANCO COSULICH

279 Queen St., West; Toronto, Ont., Canada.

Telefon EM 6-3877

Na vsa pisma odgovarjam takoj! — Zahtevajte naše popolne cenike!

Cena za USA ili kanadske dolarje enaka.

To in ono

Narodni renegati so najhujši. Nedavno smo v SD objavili poročilo o smrti preč. g. župnika Franca Mažirja, kateri je umrl oktobera lanskega leta v neki zapuščeni zupniji blizu Springfielda. Njegov dober prijatelj, duhovnik iz Koroške, nam v zvezi s tem sporoča naslednje: S preč. g. Mažirjem sem bil dobro poznan. Bil je župnik v Šmarjeti pri Velikovcu. Mažir je bil slovenskega mišljenja, radi katerega je prišel v spore z tamkajšnjim nadučiteljem, ki je bil doma iz Ljubnega na Gorenjskem. Ta je je kot narodni odpadnik škodoval Slovencem, kjer je le mogel. Svojo ženo je prisilil, da je šla župnika Mažirja tožiti nekega nečastnega dejanja. To svojo trditev je celo podkrepila s krivo prisego. Župnik Mažir je bil obsojen in je odšel v Ameriko. Po 30 letih, ko je dotični nadučitelj, renegat umrl, je prišla njegova žena na škofijo v Celovcu in pred pričami izpovedala, da jo je mož takrat prisilil k krivi prisegi. Škofijstvo je to izjavlo poslalo župniku Mažirju v Ameriko. Nad 30 let je blagi mož moral nositi na sebi po nedolžnem maledž, ki ga je nanj vrgel narodni renegat-koroški nemčur. Kdo ve, če so sploh pravili krivico, ki jo je Rev. Mažir trpel na svojem dobrem imenu kot duhovnik in kot Slovenec?

Velika draginja v Titovini. Iz nekega pisma posnemamo: "Draginja je taka, da sploh ne vemo, kako naj obrnemo te uboge dinarčke. Govedina stane Din 180, boljša moka je sploh za višji sloj, le težko jo je dobiti, sveže svinjsko meso, stane Din 220. kg, suho meso Din 300."

Nestrpnost koroških renegatov. V Tinjah bo 27. aprila birma. Domaci nemčurji se na to priliko pripravljajo s tem, da pobirajo podpise za nemško službo božjo, po fari. V svoji nestrpnosti in sovraštvu proti Slovencem gredo tako daleč, da podpise celo ponarejajo.

Ubogi paketi . . . Kaj se dogaja z darilnimi paketi, ki prihajajo iz Amerike svojcem v Sloveniji, po več pismu, ki ga je priobčil "Slov. Porocevalce" od 6. jan. 1953: "Paket je prišel in je srečno prestal viharje na dolgi vožnji po morju, ne morem pa tega trditi o njegovem potovanju skozi carino in od tam dalje. Prišel je namreč s čudno vsebino, ki sem jo vsula iz sicer cele ovojne škatle na mizo in v enem samem kupu občudovala ameriške darove: riž po mešan s finim sladkorjem, zdobljenim milom, čokoladnimi bonboni, vsebino "kokošje juhe" raztresene iz vrečice. Na pol prazne pa sem jemala iz paketo lepe, originalne škatle in vrečive, v katerih je bila nekoč vsa omenjena vsebina skrbno ločena in zaprta . . . Zaman sem iskala veliko tablo čokolade, ki jo je sin izrecno namentil ostareli materi."

Naš dopisnik iz Trsta nam piše, da komunajzarski cariniki odprajo celo konzerve in iščejo v njih — propagandni material. Strah ima velike oči . . .

Tako spoštuje zakon koroški deželnki glavar Wedenig? Zakon o dvojezičnih šolah na Koroškem predpisuje, da se mora slovenščina v mešanem ozemlju na šolah

(Nadaljevanje na 5. str.)

PISMO IZ CLEVELANDA

Iz Johnstowna, Pa. sem prejel sledče pismo:

"V roke mi je prišla Slovenska Država in v nji vidim Tvoje 'pismo', katero me je tako razveselilo, da Ti takoj pišem in se Ti zahvalim za tisto, kar si napisal o Ivanu Molku. Ko so o Božiču aretirali pomož. urednika pri Prosveti, Witkoviča, sem takoj pisal gl. predsedniku SNPJ Culkarju in ga opozoril na Molka v istem smislu kakor pišeš Ti v S.D. Bil sem mnenja, da naj bi gl. odbor na svoji seji v februarju poravnal krivico, ki jo je naredil (Molku) pred devetimi leti. Odgovor od Culkarja je bil (Zajc je bil medtome že izvoljen za gl. urednika Prosvete) da naj grem k društvu in da naj društvo na seji zahteva, da se to zgodi, namreč da se postavi Molka nazaj. Odpisal sem mu, da eno društvo ne more dosti narediti, posebno še, ker je cenzura pri Prosveti (saj jih poznaš, da kar ni zanje ne priobčijo ali pa s popravkom vse po svoje zavijejo). Obenem sem mu povedal, da je glavni odbor zagrešil krivico, zato je dolžnost tega glavnega odbora, da to krivico popravi! Društvo in članstva niso vprašali, če smejo Molka odstraniti; čemu torej čakati na drezanje od njihove strani?

"Kot lahko vidiš, ni nič pomagalo. Čudim se pa tudi jaz, da ni v glavnem odboru vsaj par mož, ki bi zadevo prinesli na dnevni red, da bi članstvo čitalo to v zapisniku. Morda bi se potem oglasilo kako društvo in zahtevalo, da se starci računi poravnajo. Povem Ti, mene je kar sram, da je pri društvih in članih taka zapanost, taka brezbriznost! Kje je tisto bratstvo, na katero smo se včasih tako sklicevali? In kje je tisti čut za poštenje in pravičnost, s katerim smo se nekoč bahali kakor bi bili imeli monopol nanj? Ali je res vse hudič vzel!"

Pisec je John Langerholc, eden izmed redkih — tako strašno redkih — slovenskih socialistov v Ameriki, ki so se odločno zopravili komunistični infiltraciji naprednih vrst, vključivši SNPJ in Jugosl. soc. zvezo, žal, zaman. Toda krivda ni bila njihova. Krivdo za njihov neuspeh nosijo sopotniški kolovodje pri SNPJ, JSZ in SANSnu: Fred A. Vider, Mirko Kuhelj, Milan Medvešek, Matija Petrović, France Česen in drugi; dalje tedanji urednik Proletarca France Zajc, bivši gl. urednik Prosvete Tone Garden in Vatro Gril in Janez Boštjančič pri metropolski zarjavili devici Enakopravnosti, ki so preprečili, da članstvo SNPJ in JSZ in napredni tabor vobče niso imeli prilike, slišati obeh plati zvona, marveč zgolj komunistično oz. sopotniško plat. Ker so imeli v rokah VES napredni tisk, so to zlahka dosegli. Ker je še vedno v njihovih rokah, še vedno pihajo v naprednem taboru strupene komunistične sape in demokratični socialist Ivan Molek nalik Cankarjevemu hlapcu Jerneju zaman čaka na pravico.

Zadnjič je na nekem predavanju v naši veliki vasi padel očitek, da smo ameriški Slovenci preveč materialistični, da nam manjka idealizma, ki je ohranil Slovence skozi stoletja pri življenju. Saj veste, kaj je materializem? Lju-

bezen do polnega želodca, do lepe in tople obleke, do mehke postege, do avtomobila, električnega hladilnika, štedilnika, pralnega stroja itd. To hrepenenje po udobnosti samo po sebi seveda ni nič napačnega, saj tudi evangelij nikjer ne pravi, da se človeku ne sme dobro goditi na tem puklastem svetu. Na kratko povedano, se še svetnik ne more čisto ubraniti materializma. Sicer pa ta postane škodljiv in poguben šele potem, ko postane sam sebi cilj in namen in ko prepriča človeka, da je to VSE, kar more pričakovati od življenja in od večnosti: nekaj več kot vol ali muha, toda ne dosti več, vsaj ne bistveno. Toda vrnimo se k ameriškim Slovencem in predavatelju! Ko sem domov gredoč premisljeval o tem očitku, sem se nehote spomnil na krasno cerkev sv. Vida in veliki Narodni dom na St. Clairju. "Glej," sem pomisli, "metropola in druge slovenske naselbine po Ameriki mrgole slovenskih cerkva in narodnih hramov: ali je to znamenje materializma? Pa vse neštete akcije za pomoč tej ali oni stvari, ki so se in se še porajajo med nami kakor gobe po dežju: tudi pomanjkanje idealizma? Koliko truda, koliko denarja, koliko ljubezni je zazidal ameriški Slovenec v svoje cerkve, narodne hrame in neštete druge kulturne in družabne ustanove — iz materialističnih nagibov? Bežite! Saj še naši naprednjaki niso zbezljali za komunističnimi propagandisti iz materialističnih nagibov, temveč iz golega — idealizma, pa če verjamete al' pa ne!

Če pomislimo, da med vsemi neštetimi tisoči starih priseljencev ni bilo dva tucata izobražencev, temveč si je moral naš človek sam vzgojiti svoje učitelje in voditelje, ki so bili večinoma samouki, tedaj — nu, da se preveč ne razvlečem, jaz bi se tej naši ameriški veji brez razlike rajši odpril in občudoval idealizem, ki jo je obdržal na površju v tujem in hudo materialističnem svetu kakor pa da bi govoril o materializmu.

Seve, če pa je imel predavatelj v mislih naše novejše priseljence, se bo pa moral pogovoriti z njimi.

Ivan Jontez

RAZNO

Kidrič umrl. V Ljubljani je umrl B. Kidrič, vodilna osebnost slovenske Komunistične Partije. Kidrič je bil oče petletnega plana, ki je tako žalostno propadel. Zgodovina Slovencev bo o njem pisala, da je bil strupen sovražnik katoliške Cerkve, sovražnik kmetskega stanu katerega je hotel po sili spraviti v takozvane zadruge in skupno s Baeblerjem ter Kardejcem sokrivec gorja, ki je s komunizmom zadelo Slovence.

Preprečena Stalinova komemoracija v Chicagu. V nedeljo 12. t.m. so hoteli komunisti v Chicagu proslaviti spomin umrlega Stalina v neki dvorani na Chicago Str. Nasprotniki komunizma, predstavniki baltskih narodov in Ukrajincev, so komemoracijo razbili. Policia je morala intervenirati in ščititi prireditelje.

TO IN ONO

(Nadaljevanje s 4. str.)

poučevati po tri ure na teden. Koroški deželnih glavar g. Wedenigg, ki je izvoljen gotovo zato, da ščiti zakon, je tik pred minulimi volitvami, kar na svojo pest v Velikovcu skrajšal pouk slovenštine na — eno samo uro. To je toliko kot nič! Kaj porečajo k temu socialistični zavezniki — koroški Titoisti? Molče, ker jim tako ukazuje KPS, ki je izdala slovenstvo na Koroškem, v Trstu in povsod drugod!

Izjava dr. Krnjeviča. Glavni tajnik HSS g. dr. Krnjevič je v svojem govoru na protestnem zborovanju proti peganjanju kat. Cerkve v Titovini med drugimi izjavil: "Mi se od Srbov razlikujemo po veri, preteklosti in značaju. Naš značaj je popolnoma različen in velika napaka je bila storjena v preteklosti in še večja bi bila v bodočnosti, združiti oba naroda skupaj".

Titov poslanik v Kanadi dobil po nosu. Jugoslovanski poslanik v Kanadi, Rajko Djermanovič je v svojih izjavah večkrat napadel hrvatskega kardinala Stepinca ter sv. očeta Pija XII. S temi izjavami je vzbudil med katoličani splošno ogorčenje. Nadškof v Vancouveru William M. Duke je Titovemu ambasadorju javno odgovoril. Na vlado so prihajali številni protesti. Vlada je zato dala vedeti Djermanovič-u, de so "njegove izjave obžalovanja vredne in da ne želi, da se kaj takega še ponovi".

Gomilarjeva trgovina

z mesom in živili

se toplo priporoča Slovencem v Chicagu.

Pri Gomilarju lahko dobite kranjske klobase, suhe šunke, prekajene svinjske želodce itd.

Obiščite Gomilarjevo

trgovino!

**1801 W. Cermak Road,
Chicago, Ill.**

MEDEN APPLIANCES

*Television Sales and Service
Refrigerators — Washing Machines*

1804 W. CERMAK RD., CHICAGO 8, ILL.

NAROČAJTE PAKETE preko solidne

slovenske firme

CITRUS pri MIHAELU STAUDOHAR,

2050 W. 23rd STREET, CHICAGO 8, ILLINOIS

Firma Citrus izplača Vašim v domovini za vsak \$1.00
po 370 Dinarjev.

Amerikanska Slovenka piše

Rojena sem v Ameriki kot hčerka slovenskih starišev iz vinorodne Dolenjske. Po smrti starišev sem se preselila k omoženi sestri, ki je poročena s Slovakinom, ki je rojen v Ameriki. Ta mi je začel odpirati oči, ko mi je povedal o težki in mučni borbi svojega naroda, ki ga niti dobro ne pozna, toda mu je z vsem srcem predan. Začela sem premisljevati in poizvedovati pri znanicah iz stare kontre o moji domovini in o slovenskem narodu. Dobivala sem razne odgovore, vendar so se vši strinjali v tem, da je to majhen, toda visoko kulturno stojec narod, ki pač zaslubi lepo bodočnost. S svakom sem razgovarjala o tem, kaj bi mogli mi mladi ameriški Slovenci, ki skoraj več slovenštine dobro ne obvladam, storiti za svoj narod, katerega člani smo po svojih očetih in matrah.

Rekel mi je, naj se obrnem na urednika nacionalnega slovenskega lista "Slovenska Država", ki je glasnik tistih, ki se bore za osvoboditev Slovencev, da bodo sami vladali in svoj denar sami trošili za svoje potrebe.

Moj znanec, tudi tukaj rojeni Slovenec, ki pa bolje obvlada slovenski jezik od mene, in ki je tudi pomagal pri sestavljanju tega pisma, mi je preskrbel naslov in sedaj se obračam na Vas g. urednik s prošnjo, da mi obrazložite, kaj bi mogli mi tukaj rojeni Slovenci in Slovenke storiti za svoj trpeči narod, kako mu pomagati za osamosvojitev.

Rada se bom odzvala in poagirala za Vaš list po svojih razmerah pri znancih in prijateljih. Boste videli, g. urednik, da čutimo tudi mi slovensko, čeprav smo dobrí in zavedni ameriški državljanji. Svak mi je povedal, da so pri vseh narodih, ki se bore za svobočno svoje zemlje v stari domovini, navdušeni sodelavci ravno tukaj v Ameriki rojeni pripadniki dočasnih narodov.

Daj Bog, da bi se moje želje izpolnile ter da bi tudi mi slovenski Amerikanci mogli kaj doprinesti k osvoboditvi Slovenije.

Mary L., Pittsburgh, Pa.

Odgovor uredništva: Pismo, ki smo ga dobili, nas je izredno razveselilo. Podrobnosti Vam sporočimo pisorno. Eno povdarimo danes Vam in vsem ostalim, tu-

kaj rojenim zavednim Slovenkam in Slovencem: Naročajte "Slovensko Državo", če znate toliko slovenski, sicer pa agitirajte zanjo pri starih slovenskih pionirjih. Važna je tudi finančna podpora listu in ideji! Tretje, kar svetujemo je: Podpisujte slovensko Izjavo in sodelujte pri Slovenski Narodni Zvezi!

ZAREK UPANJA ZA RAZBITE DRUŽINE

Po poročilu New York Timesa pripravlja Jugoslavija olajšave ne samo za potovanja v tujino, marveč tudi za izseljevanje. Po izjavi podpredsednika Zveznega izvršilnega sveta Aleksandra Rankoviča bo dovolila vlada izseljitev ne samo članom družin starih izseljencev, ki so zapustili domovino iz gospodarskih razlogov, marveč tudi družinskim članom političnih beguncov. Podrobnejša določila bodo izšla letosno poletje ter bodo stopila takoj po objavi v veljavu, ker ne potrebujejo odobritve zakonodajne skupščine. Vsako prošnjo bodo reševali posamežno. A. Rankovič je izjavil, da se je vlada odločila iz človečanskih razlogov za ta korak in da je mnea, da je sedaj že nastopil čas, ko more tako izseljitev dovoliti, ne da bi izpostavila nevarnosti komunistično revolucijo. Vendar pa ne nameravajo dovoliti izseljevanja političnim nasprotnikom, ki prebivajo v državi. Ker je vlada izdala potna dovoljenja že v nekaj osamljenih primerih, je vendarle upati, da se bo vsaj za večje število družin končalo nečloveško stanje prisilne ločitve, ne da bi bilo treba zategati življenje s tajnim begom preko meje. Po neki statistiki živi v begunstvu okrog 600 slovenskih družinskih očetov, ki imajo družine še v domovini.

Iz Chicaga in okolice

Pred nekaj leti DP — danes seržant ameriške armade. V Ameriki ni važno to, kdo si po narodnosti, ampak predvsem sposobnost in poštenje. Da je to res, nam priča primer Toneta Velbla, ki je leta 1950 kot DP prišel s svojimi stariši iz Avstrije v Chicago. Pred približno poldrugim letom je bil Tone od Strica Sama pozvan k vojakom. Poslali so ga na Korejo. V vojaški službi je pokazal toliko volje in sposobnosti, da je postal najprej korporal, pred kratkim pa je bil povisan v čin seržanta. Tonetu, i je zavenilen Slovenec, k temu ki povisjanu prav iskreno čestitamo. Z veseljem ga bomo pozdravili v svoji sredi, ko se bo vrnil koncem maja zopet v Chicago k svojim starišem, na 1848 W. 23 St. — O Tonetu Velblu je pisal tudi West Side Times od 19. marca.

Frank Karner — ameriški državljan. Dne 24. marca je položil prisego zvestobe ameriški državi Mr. Frank Karner iz 2107 S. Lombart Ave., Cicero.

Sestanek SNZ 15. marca je bil lepo obiskan. Predaval je urednik SD Mirko Geratič o slovenskem kmetu, poborniku za slovensko samostojnost.

Punčko so dobili. V družini našega naročnika Mr. Franka in Josefine Matkovič na 2030 W. 23rd Str. so dobili zalo deklico. Hotel sem od tetke štoklje zvesteti še, kako bo malo ime, pa je že štoklja odvihrala, češ da je zelo bizi . . . Naše čestitke očku in mamici!

POŠLJITE BREZ SKRBI! MI PLAČAMO PREVOZ, CARINO IN POŠTNO TAKSO.

POZOR! Ko pošljate darove, sporočite svojcem, da ste Vi v naprej plačali prevoz in carino. Ako od Vaših zahtevate plačilo carine ali prevoza, naj zahtevajo potrdilo za plačilo. Mi jamčimo povračilo denarja, katerega Vaši plačajo na račun carine ali prevoza.

DVAKRAT DNEVNO pošljamo po zračni pošti (Air Mail) Vaša naročila, v **TRST**, kjer je naše veliko skladišče prvorstnega, svežega **AMERIŠKEGA in KANADSKEGA blaga**.

Pošljajte darove Vašim dragim v domovini preko naše **NAJVEČE in NAJSI GURNEJŠE AGENCIJE**. Pri nas dobite **NAJNIŽE CENE** in **NAJBOLJŠE BLAGO**.

- Paketi se izročajo prejemnikom v Stari Domovini v teku 15 do 30 DNI.
- Jamčimo vsako pošiljko za delno ali celotno izgubo!

Najfin. bela kanadska '000' moka

100 lbs. do zadnje postaje .. \$11.45

Dodajte za vsako vrečo moke poštno takso 200 Din. ali 67 centov.

50 lbs. najfinejše BELE MOKE.....\$6.75 | 50 lbs. KORUZNE MOKE\$6.50

PROSIMO, UPOŠTEVAJTE! Pri vseh paketih je vračunan in plačan prevoz, carina in poštna taksa!

Paket štev. 1....\$33.75

20 lbs. Riža — Rice	Paket štev. 6....\$14.75
20 lbs. Sladkorja — Sugar	10 lbs. Riža — Rice
10 lbs. Masti — Lard	6 lbs. Kave — Coffee
6 lbs. Kave — Coffee	10 lbs. Sladkorja — Sugar
15 lbs. Spagetov - Spaghetti	10 lbs. Spagetov - Spaghetti
10 lbs. mila (Laundry)	
10 lbs. fižola — Beans	
10 lbs. bele moke — Flour	

Paket štev. 17....\$10.50

10 lbs. Sladkorja — Sugar	Paket štev. 7....\$27.75
10 lbs. Riža — Rice	20 lbs. Riža — Rice
10 lbs. Špageta	10 lbs. Sladkorja — Sugar
10 lbs. Bele moke — Flour	6 lbs. Kave — Coffee

Paket štev. 3....\$32.15

30 lbs. Riža — Rice	Paket štev. 22....\$16.90
20 lbs. Sladkorja — Sugar	25 lbs. bele moke — Flour
6 lbs. Kave — Coffee	10 lbs. Sladkorja — Sugar
10 lbs. Masti — Lard	6 lbs. Kave — Coffee
10 lbs. bele moke — Flour	10 lbs. Riža — Rice

Paket štev. 4....\$15.95

10 lbs. Masti — Lard	Paket štev. 9....\$9.25
10 lbs. Sladkorja — Sugar	2 lbs. Kave — Coffee
5 lbs. Spagetov - Spaghetti	2 lbs. Sladkorja — Sugar
5 lbs. Kave — Coffee	2 lbs. Riža — Rice
5 lbs. Ječmena — Barley	1 lb. Olja — Oil
5 lbs. Mila (Laundry)	2 lbs. Griza — Farina

Paket štev. 5....\$21.75

5 lbs. Kave — Coffee	Paket štev. 11....\$12.25
10 lbs. Sladkorja — Sugar	5 lbs. Kave — Coffee
5 lbs. Spagetov - Spaghetti	5 lbs. Masti — Lard
5 lbs. Riža — Rice	5 lbs. Sladkorja — Sugar
10 lbs. Masti — Lard	5 lbs. Ječmena — Barley
10 lbs. Mila (Laundry)	5 lbs. Griza — Farina
10 lbs. bele moke — Flour	
Odpromljam vsakovrstne pakete po naročilu. Odpromljam Vaše lastne pakete. Pišite!	

Vaši v Domovini potrebujejo denarja, če želite poslati denarno pomoč tedaj storite preko nas. Za EDEN ameriški ali kanadski dolar **DAMO 300 DINARJEV**. Lahko pošljete večje svote.

ZDRAVILA pošljamo po zračni pošti "Air Mail". Jamčimo dostavo v 8 dneh.

STREPTOMYCIN:

65 centa gram
Penicillin: v olju (in Oil)

3 miljone units\$4.75

P.A.S.: 500 tablet.. \$ 8.95 RIMIFON :

1000 tablet.. \$1700 200 tablet\$ 6.45

RUTIN: 500 tablet..\$5 00 500 tablet\$12.95

Vaša pisma, čeke ali Money Order pošljite z zaupanjem na

USA Express Co.

720 TENTH AVE. (Between 49th & 50th St.)

Telefon: PLaza 7-6459

Naslov naše podružnice: **USA EXPRESS CO.**

5501 Blvd. East, West New York, New Jersey

ZA NAŠO BODOČNOST

Ob pokretu za suvereno Slovensko državo se krešejo različne misli. So optimisti, ki dobro vedo, da je do uresničitve tega ideala trnjeva pot, a imajo vero v končno zmago pravice. Pred očmi jim je veličastna borba Ircev za svobodo, katero so bojevali skoraj tristo let, večkrat brez upana uspeha, a končno vendarle dosegli svoj cilj. Imamo tudi črnogledi ljudi, katerih je strah vsekoga napora. Najraji bi se spet povrnili nazaj v "dobre stare čase" predvojne Jugoslavije.

Prihajajo pa tudi taki, ki bi radi pokret za suvereno Slovensko državo potisnili v kot, zmanjšali njegov pomen ter vse slepe prepuстили negotovi bodočnosti. Ti trdijo: Najvažnejši problem, ki mora združiti vse Jugoslovane, je borba proti komunizmu v domovini. Ko bo doma komunizem strinjanec Titovega nasilja, potem si bo narod v domovini že sam v svobodnem glasovanju izbral obliko vladavine — ali sožitje v Jugoslaviji, ali pa se bo odločil za suverene narodne države.

Brez dvoma drži: Ni emigranta, naj bo to Slovenec, Hrvat, Srb ali Makedonec, kateri ne bi želel skorajnjega propada komunizma.

Nespravljivo sovraživo napram komunizmu, bodisi da je to komunizem Stalinovega ali pa komunizem Titovega kova, je vsekemu zavednemu Slovencu emigrantu ki količajkrat krščansko čuti, skoraj prirojeno. Saj ni slovenske družine, ki ne bi objokovala katero žrtev komunističnega divjanja. Vsakdo, kdor je vzel na sebe težko breme begunstva, ima dovolj vzroka sovražiti komunistično ideologijo, se proti njej boriti ter pomagati jo končno tudi stresti.

Kaj lahko praktično storimo proti komunizmu mi, ki smo zapustili slovensko zemljo in šli v emigracijo? Zaenkrat imamo na izbiro le možnost razkrivanja komunističnih laži, možnost prikazovanja komunističnega nasilja nad vestjo in osebno svobodo. Kot poznavalci resničnih razmer v domovini lahko dokazemo, da Titov komunizem ni za las boljši od sovjetskega. Lahko svarimo, opozarjam, protestiramo, zbiram, podatke o krivicah, ki jih povzroča sedanji Zapadni "zaveznički" nad brezpravno minožico državljanov. Politiki, kateri sede v raznih mednarodnih zastopstvih, imajo pa dolžnost, biti tolmači enoglasne volje zafiranega naroda, ki ne mara nobenega komunizma — ne Stalinovega, niti Titovega. V pogledu protikomunističnega nastopanja smo res vsemi. Ni razločka med pristaši te ali one skupine. Toda komunizma ne bomo strili s samo propagando. Le pripomorem lahko do spoznanja, da je vsak komunizem — tudi Titov — ogrožanje človeškega dostojanstva. Komunizem — se bo zlomil takrat, ko bo dokončno zlomljena centrala vsega zla — Moskva; s padcem moskovskih oblastnikov bo izpodmaknjen stolček tudi ostalim manjšim tiranom v Srednji Evropi. Ni mogoče, da bi se po padcu svetovnega komunizma obdržal kak "nacionalni" komunizem, kar nekateri zmotno označujejo titoizem.

Delati neutrudno proti komunizmu, to je naša osnovna krščanska in človečanska dolžnost. S tem izkažemo hvaležnost tudi Ameriki, ki nas je sprejela pod svoje okrilje. Toda ali naj zato zanemarimo svojo drugo narodno dolžnost, boriti se za resnično svobodenje, ki je možno le v suvereni državi? Ali naj molčimo in čakamo v slepem zaupanju, da si bo narod po zlomu komunistične tiranije svobodno izbiral oblike države?

Ne varajmo se! Če se bomo povrnili nazaj v dobo predvojne Jugoslavije in čakali na možnost svobodnega glasovanja o naši narodni bodočnosti, bomo potegnili "ta kratko". Zakaj? Naš fantje tudi danas služio pri vojakih na jugu države. V Sloveniji in na Hrvatskem se nahajajo srbski vojaki, srbski policiji in žandarji. Ali smemo upati, da bo centralna oblast v Beogradu res dala narodu priliko svobodno izreči svojo voljo? Z gotovostjo smemo pričakovati, da bo narod "izrekal" svojo voljo pod pendreki in puškinimi kopiti, kakor je to bilo vedno za časa volitev od leta 1929 dalje do razpada Jugoslavije.

Kaj nam preostane? Biti moramo v tujini glasniki narodnih pravic. Ker narod doma ne more svobodno odločati, niti svobodno misliti in govoriti, mora biti slovenska emigracija tisti vir, preko katerega bo izraženo stoletno hrepnenje po lastni slovenski državi. Prazan je govor: Uničimo komunizem, ostalo naj počaka. Storiti moramo prvo in drugo. Ne smemo prezreti prvega, ne opustiti drugega. Oboje je važno!

Skušnja uči, da rabijo Zapadnjaki mnogo časa, predno doumejo kako reč. Šest let je trebalo, da so vsaj nekoliko spoznali, da s komunizmom ni mogoče sodelovati. Mar mislite, da bodo Zapadni politični voditelji, predvsem Amerikanci, kar na prvi pogled razumeli naše narodne težnje? Še malo ne! Na ves glas moramo ponavljati, kaj hočemo. Pravzaprav bi morali to delati že davno, vsa leta slovenske politične emigracije od 1. 1941 dalje. Mnogo smo zamudili, po lastni krivdi.

Zato moramo pozdraviti delo Akcijskega odbora za suvereno Slovensko Državo. To delo podprimo s sodelovanjem. To gibanje mora postati vsesnarodno. Naš glas se mora v svetu slišati! Dokler tega glasu ne bo, zmanj upanje na kak uspeh.

Mirtič

JUTRO BREZ SONCA — odličen roman slov. pisatelja Ivana Jonteza lahko dobite tudi v naši upravi. Pišite takoj ponj!

Poravnajte naročino, to je naša stalna prošnja! Velja tistim, ki so na to svojo dolžnost pozabili! Ne odlašajte!

Poštna zona — je važen del vsakega naslova. To velja zlasti za večja mesta... Če vidiš, da pri Tvojem naslovu ni poštne zone, nam sporoči točen naslov in poštno zono. Zadostuje dopisnica. — Javljajte nam sproti spremembe naslofov.